

Dette er London

Finn Moe: Utenrikskronikk 25/4 og 2/5.

General Waizen: Militærøversikt.

Nyheter og kronikker 23/4 - 2/5.

ved N - NN.

I korthet skal vi gi noen detaljer fra bergenskatastrofen da vi gaar ut fra at det vesentligste er kjent fra før. Tysk propaganda har aldri arbeidet saa anstrengt som den gjor nettopp nu, aldri før har den vært saa gjennemskuelig i sine infame midler for aa bryte hjemmefrontens motstand for de store militære begivenheters tid. Det er bergensaffären og dagens situasjon i Danmark gode eksempler paa. I den første meldingen som blev sendt ut av ntb. om eksplosjonskatastrofen i Bergen het det at det "var engelskmenn eller deres medhjelgere i Norge" som hadde forsøkt sprengningen av den med 160 tonn nitroglyserin lastede pramme paa Bergens havn. DET ER LØGN, som hvert eneste overlevende sienvidne i Bergen kan bekrefte. Det begynte med en dekksbrann paa et lite tankførdelingsfartøy som laa ved siden av prammen, OG SKYLDEN SØLVANLIG TYSK RESPEKTLESSET OG HENSYNSLØSHET OVERFOR NORSKE SIVILE LIV OG NORSK EIENDOM at baatene ikke bare laa i den mest trafikkerte del av havnen, men side om side. I det hele tatt var det utvist en slik grenseslus uforsiktighet som en ikke skulle ha ventet etter oslokatastrofen i desember. JO, FORESTEN, det er nettopp slik vi har maattet venne oss til aa vente fra det hold i et fire aars mørrefitt. Tallene paa norske sivile omkomne dreier seg foreløpig om ca. 200. Eksplosjonen som var 6 ganger saa kraftig som den i Oslo bragte dessuten 4000 paa sykehus, derav 500 alvorlig skadet. 60 er blitt totalt blinde, 400 med mer eller mindre alvorlige bienskader. I tillegg kommer et stort antall sinnsyke eller med kortere sjokkvirkninger. Tallene paa tyske omkomne skal dreie seg om det doble eller tredoble, deriblant hele den tyske vestlandsstabben, et åreskompani og over 100 lotter som skulle feire Hitlers siste fødselsdag som Führer, i vaar erverdige Haakonshall. Det staar i stilten at vaar hjemlige småhitler, quisling selv, allikevel fant aa måtte sende sine beste ønsker i anledning dagen.

I Danmark er de tyske angrep på hjemmefronten av en annen karakter. Den stadig økende aktivitet av den nasjonale fronten med over 100 sabotasje-handlinger siden forrige lørdag, og den stigende nervekrig omkring den front har nazistene (i samarbeid med Schalburgkorpsene) forsøkt aa utnytte til aa fremprovosere øket aktivitet ved kontrasabotasje for aa faa hjemmefrontens aktivister til aa røpe sine planer (i et eventuelt samarbeid med invasjonsstyrker) for tidlig. Det har videre funnet sted omfattende troppebevegelser mot den danske vestkyst (særlig av panser) og noen dager gav tyskerne uttrykk for at invasjonen her kunne komme hvad time det skulle være. Noe lignende ligger sikkert til grunn for tyske forsterkninger ved den norsk-svenske grense. Men denne kan ogsaa staar i forbindelse med MOBILISERINGS OG INTERNERINGSPLANER AV AT-UNGDOM OG UNDEROFFISERER (grensesperring mot flukt til Sverige). Eller en storstilet generalopprydding blant alle illegale organisasjoner (i forb. med provokasjoner) samtidig med at den militære oppmarsj i kyststrøkene fortsetter. Ryggen skal sikres mot indre norsk opprør under en invasjonseventualitet. DERFOR VÅR PÅ VAKT MOT PROVOKASJONER. Bergensaffären kan være innledningen. DET GJELDER MER ENN EKSEMPLA NOENSINDE AA VISE STERK NASJONAL DISIPLIN. IKKE UNDER NOEN OMSTENDIGHET GAA UT OVER DE STRENGESTE REGLER FOR HEMMELIG SAMVIRKE. Dette er i det siste gang paa gang blitt presisert fra London til alle de okkuperte land. Ogsaa til vaart i en sending sist søndag.

I utenverdenen er det fremdeles luftoffensiven og en almindelig militær oppmarsjering som danner bakgrunnen for den anspente nervekrigen som ikke minst har vært sterkt fra tysk side. Det er klok mentalhygiene aa skru forventningene om en S N A R L I G utlösning en tanke nod, men selvsagt hele tiden være rede til at det store slaget kan begynne naar som helst.

Det kan imidlertid ennu gaa mange uker før den indre bearbeiding fra luften av Tyskland og ukuperte land er ferdig. Situasjonen minner om en rusten jernring rundt en mørknende lyktspel. Luftarmadaene fra øst og vest huler stadig sterkere ut det indre: jernbanenettet, byene, produksjons- og administrasjonsapparatet, mulighetene for luftforsvar o.s.v. Naar dette er unngjort kommer angrepet paa selve ringen (De tyske befestningene). Den militære situasjonen er et stille før stormen. Østfrontens karakteristiske bilde siste uke er en bemerkelsesverdig skende russisk luftoffensiv, (sm. de alliertes taktikk i vest) mot forbindelseslinjen Lwow - Brest Litovsk, med de største russiske troppekoncentrasjoner umiddelbart øst for denne linjen. Øyensynlig venter tyskerne, til tross for blindallarmer om Salla og Dnestr-Prut-offensiver, et russisk angrep paa dette østfrontens sentralavenitt med det første. Fiere panserdivisjoner er overført fra Frankrike til dette avsnittet, allikevel klarte et tysk motstøt i Stanislav-sektoren ikke na vinne terrenget synlig paa kartet. At russerne, som ved den mislykte tyske Kievoffensiv, avventer et tysk kraftforbruk før de slår til er mulig. Tyskerne har forlita tropper til frontkrigen som truer, og må avvækent følge russens bevegelser med sine egne koncentrasjoner som flyttes snart hit og snart dit og trettes ut og belaster transportnettet. Men det er siensynlig det mest preserende å hindre en russisk offensiv nettopp paa midtavsnittet Lwow - Brest Litovsk med den fare for større omringningsmanøvrer helt frem til Østersjøen, som den innebærer. Samtidig trues sydhæren ned en alliert invasjon over balkan (Representanter for Titos armee er nettopp kommet til London. Forhandlingssporstmalet kan muligens nettopp være en slik invasjon i samarbaid med Titos styrker). Men i sør har tyskerne frendeles bare den 6. og 8. opprevne armee og staar uten muligheter for større forsterkninger, uten kanskje noen divisjoner fra Hellas. De 7 divisjonene i Nordfinnland har ydderligere isolert seg fra den finske sørfronten. Det er gjennomført en meget streng sonedeling av forsvarsavsnittene mellom finske (sør) og tyske (i nord) avdelinger. Spredningen av Luftwaffes forsvarsfelt (med nye krav til flyplasser og tilførsler) har enn videre sket vanskene saa meget mer som styrkene i Tyskland er helt utilstrekkelige. De 90 000 tonn-bomber som blev nedkastet av anglofly i april, hovedsagelig over T., Fr. og Bel. viser at forsvaret ikke kan hindre at stadig nye avdelinger av allierte styrker kan settes inn. Siste ukes luftoffensiv som vesentlig gikk ut over jernbaner, skiftetonter, lågre viste frendeles en utplukking av spesialmål som er vesentlig betydningsfulle for produksjonen, deriblant Schwinfurt som tidligere prod. 2/3 av de tyske kulelagre. Angrepene, deriblant et Lancasterangrep mot Kjeller med meget godt resultat, kulminerte med et storangrep over Berlin med nedsk. 88 tyske fly mot et amerikansk tap paa 77 maskiner. Sist mandag kom angrep mot 17 forskjellige mål av over 3000 fly. Igjen spredning. Koncentrasjon og sprengning, det er ny luftoffensivtaktikk. Av særlige opplysninger siste uke kom en fellesærklæring om frengangen i luftkrigen for de vestallierte; I beg. av 1942 fikk tyskerne skede vansker i luften. Planeh blev da aa 4doble 1-motors jagerprod. innen april 1944. Første knekken fikk prod. juni-juli 43, den næste kom i koncentrerte angrep i febr.-mars i år, paa 5-6 dager angrepes fabrikker i T. som prod. 60% av 1-motors og 80% av 2-motors jagere. Det førte til fullst. sammensbrudd. FROD+ VAR I MARS UNDER AUGUSTPROD+ I 42. Den viktigste støtte i luftkrigen for de allierte har vært den skede prod. av langtrekkende jagere og erobr. av Foggiaflyplassene i Italia. En interessant opplysning om sjøkrigen blev også gitt siste uke: Senkingene er nu under 1%, minst en tysk ubåt blir tapt for hvert senket skip. Slaget om Atlanterhavet er blitt SEIREN paa Atlanterhavet som kan sidestilles med de største russiske seire. En bemerkelsesverdig diplomatisk seir ble siste uke vunnet i forholdet Spania som er gått ned paa å redusere Wolframeksporten (til 20 tonn i mai og juni, senere 40 tonn pr. måned) til T. med en fente-part, frigi italienske handelsskip, alle sp. avd. paa østfr. er trukket tilbake. Som vederlag er den sperrede oljetilførsel opphevet. MEN SVERIGE HAR ALLEREDE LEVERT HALVFARTEN AV KULELAGERVOTEN 44 TIL TYSKLAND. Et sket alliert press her kan ventes.

S L A A N E D A - T + VI MMA HINDRE MOBILISERING+ VAR PÅM VLT MOT PROVOKATORER+ VIS DISIPLIN+ PASS OPP FOR ANSETTENDE+